

Aventure

Workshop met presentatie

Leugens in de stad

vroeg 15^e-eeuwse polyfonie rond Reynaerts historie

voor (koor) zangers en instrumentalisten

Zaterdag 12 & zondag 13 juni 2021
Beide dagen van 10-17 uur
Theater de Cameleon, Amsterdam
Slotpresentatie
13 juni, 16.00 uur Theater de Cameleon

De satirische geschiedenis van Reynaert de sluwe vos die met slimme leugens het hof van koning Nobel telkens om de tuin leidt om uiteindelijk zelfs opgenomen te worden in de geheime raad van de koning – het hart van de macht – is mogelijk het populairste verhaal uit de late middeleeuwen toen én nu. *Reynaerts historie* (ca. 1417) is zelf niet op muziek gezet, maar eenstemmige liederen uit de eerste decennia van de vijftiende eeuw laten dezelfde klachten over de perverse wereld, de hebzucht van mensen en de altijd loerende leugen horen.

De workshop **Leugens in de stad** is juist gewijd aan polyfonie rond *Reynaerts historie*. Hoewel motetten en ballades verbonden met het Vlaamse en Nederlandse land tussen 1400 en 1420 andere aspecten van de maatschappij laten horen, klinken ook hier kritische geluiden. Zo klaagt de dichter van de ballade *Ach Vlaendre vrie* over de verdeeldheid van Vlaanderen, waar op alle fronten groepen en steden tegenover elkaar stonden. En wat te denken van ene Petrus in het motet *Degentis vita* die zich beklagt over de decadente kerk met de verzuchting ‘wat is het leven van de armen waard, zelfs al zijn zij kunstenaar of geleerd?’ Daaromheen vinden we motetten die door het nabootsen van klokken, toeters en marktkooplui een *klankschap* van de laatmiddeleeuwse steden oproepen. *Comes Flandrie* is zo’n motet dat verwijst naar een feestelijke intocht in Brugge en tegelijk de klokken laat beieren in de tenor, alsof we de stad op de achtergrond horen. De *tuba* van de wachter horen we verbeeld in bijvoorbeeld *Virgo dulcis atque pia* en de roep van marktkooplui in het fragmentarisch overgeleverde motet *..ic hebbe ripe kersen* uit de Utrechtse fragmenten.

Repertoire & presentatie

Ach Vlaendre vrie, *Comes Flandrie*, *Virgo dulcis* en *Degentis vita* vormen de kern van het repertoire van de workshop. Daarnaast werken we aan een stuk als *Esperance* – overgeleverd door heel Europa maar ook in een Helmonds archief – en staat een enkel stuk uit het *Straatsburg Manuscript* en de *Utrechtse of Leidse fragmenten* op het program.

De workshop is bedoeld voor gevorderde amateurzangers en -instrumentalisten die goed in staat zijn dit uitdagende repertoire van te voren zelf in te studeren. Het is mogelijk om je als ensemble op te geven en in overleg een repertoirevoorstel te doen uit de aangegeven verzamelingen.

De presentatie door de deelnemers voor publiek in Theater de Cameleon laat de polyfonie horen in afwisseling met fragmenten uit *Reynaerts historie*. Zo klinken de leugens in de stad.

Voor wie? (koor)zangers en instrumentalisten (b.v. blokfluit, renaissance fluit, schalmei, trombone, vedel, gamba, luit, harp, organetto). *NB Blokfluitisten: renaissance blokfluiten zijn aanwezig | stemtoon 466 Hz of in overleg 440 Hz.*

Niveau? Gevorderde amateurmusici met ervaring in het zingen en spelen van 15^e-eeuwse muziek; de indeling gaat naar niveau. Van de deelnemers wordt verwacht dat zij de toegestuurde muziek van te voren grondig instuderen i.v.m. de **slotpresentatie** op 13 juni.

Toehoren terwijl je de muziek meeleest? Dat kan op beide of een van beide dagen tegen een zeer gereduceerd tarief. Meld je wel tijdig aan want vol = voll!

Docenten Christopher Kale **zang**, Marco Magalhães **blokfluit**, Ita Hijmans **leiding**
Tijden zaterdag 12 juni & zondag 13 juni, 2021: 10.00-17.00 uur – workshop
zondag 13 juni, 16.00 uur – **Slotpresentatie** door deelnemers
Plaats Theater de Cameleon, Derde Kostverlorenkade 35, Amsterdam
Niveau gevorderd amateur/ pre-professioneel; indeling naar niveau

Kosten

Actief deelnemen €165 (incl. koffie, thee en lunch)
Reductieprijs voor studenten/jongeren <30 € 90 (incl. koffie, thee en lunch)
Toehoren op een van beide of beide dagen € 5 (incl. koffie, thee; géén lunch)

Info & aanmelden (vóór 1 mei 2021) E itasgk@xs4all.nl | T 020 6699814
www.aventure-ensemble.nl

Vanwege de onzekerheid over de ontwikkeling van de pandemie vragen we geen inschrijfgeld. Cursusgeld is pas verschuldigd op het moment dat duidelijk is dat de workshop veilig plaats kan vinden. Mocht dit in juni nog niet het geval zijn dan wordt een nieuwe datum gezocht.

Met dank aan: **Amsterdams Fonds voor de Kunst; Stichting Gilles Hondius Foundation; M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting en Aventure Vrienden**